Част III - БФП, отпускана в съответствие с правилата на групово освобождаване в Регламент (ЕС) № 651/2014 г. на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора[1]

Това са държавни помощи (схеми за помощ, предоставени по схеми за помощ индивидуални помощи и индивидуални помощи, предоставени извън схема за помощ (*ad hoc*), които са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107, параграфи 2 и 3 от ДФЕС и се освобождават от задължението за уведомяване на Комисията, при условие, че отговарят на всички условия, определени в глава I и на специалните условия за съответната категория помощи, посочени в глава III от Регламента.

Тази част от контролния лист съдържа общи въпроси за държавните помощи по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, които са относими за всички категории от тази група.

За всяка отделна категория помощ се анализират и проверяват дали са спазени и специфичните изисквания за нея.

След проверка на общите въпроси, моля отговорете на специфичните въпроси, относими към съответната категория/категории помощ/и.

№	Въпрос	Да/Не	Коментар/ Референция
	Общи въпроси		
1.	**Предоставената БФП по проекта определена ли е от УО в Насоките за кандидатстване като попадаща в една от следните категории:** а) регионални помощи; б) помощи за МСП под формата на инвестиционни помощи, оперативни помощи и достъп на МСП до финансиране; в) помощи за опазване на околната среда; г) помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации; д) помощи за обучение; е) помощи за наемане на работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания; ж) помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия; з) социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони; и) помощи за широколентова инфраструктура; й) помощи за култура и опазване на културното наследство; к) помощи за спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих; л) помощи за местни инфраструктури; м) помощи за регионални летища; н) помощи за пристанища;		

[1] посл. изм. в сила от 1.07.2023 г.

	о) помощи за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“ или п) помощи, включени във финансови продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU? *Посочете категорията помощи, определена от УО.* *Направете референция към съответния документ.* **(чл. 1, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 651/2014)**		
2.	**БФП по проекта попада ли в някоя от следните категории:** - схема за помощ със среден годишен бюджет на помощта над 150 млн. евро, след изтичане на шест месеца от влизането на схемата в сила; всякакви изменения на такива схеми /за помощта под формата на финансови продукти прагът е 200 млн. евро/; - помощи, свързани с износ към трети държави или държави-членки, по-специално помощи, които са пряко свързани с изнесените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи във връзка с износа; - помощи, обвързани с условието за използване на местни за сметка на вносни стоки; - помощи, предоставени в сектора на рибарството и аквакултурите /с изключения, посочени в чл. 1, параграф 3, б. а“/; - помощи, предоставени в сектора на първично производство на селскостопански продукти или за преработка и продажба на селскостопански продукти; - категориите регионални помощи, които са изключени съгласно чл. 13 от Регламент № 651/2014 г.; - схема за помощ в полза на предприятие, срещу което е издадено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар; - помощи за предприятия в затруднено положение; - мерки за помощ, при които предоставянето на помощта е обвързано със задължението седалището или основното място на установяване на бенефициерът да се намира в България; - мерки за помощ, при които предоставянето на помощ е обвързано със задължението бенефициерът да използва национално произведени стоки и услуги; - мерки за помощ, които ограничават възможността бенефициерът да се възползва от резултатите от научноизследователска дейност и иновации в други държави-членки; - производство на ядрена енергия? **Внимание!** Посочените дейности, икономически сектори и предприятия са изключени от обхвата на Регламента. **(чл. 1, параграфи 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 651/2014)**		
3.	**Размерът на БФП надхвърля ли прага, приложим за съответната категория помощ?** Например: - за регионални инвестиционни помощи: за инвестиции с допустими разходи от минимум 110 млн. евро, размерът на помощта на		

	предприятие е между 8,25 млн. евро до 57,75 млн. евро според интензитета на помощта; - за регионални помощи за градско развитие: 22 млн. евро; - за инвестиционни помощи за МСП: 8,5 млн. евро за предприятие за инвестиционен проект; - за помощи за консултантски услуги в полза на МСП: 2,2 млн. евро за предприятие за проект; - за помощи за рисково финансиране: 16,5 млн. евро за предприятие; - за помощи за научноизследователска и развойна дейност: ако проектът е предимно за фундаментални научни изследвания: 55 млн. евро за предприятие за проект; ако проектът е предимно за индустриални научни изследвания: 35 млн. евро за предприятие за проект. - за инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури: 35 млн. евро за инфраструктура; - за помощи за иновационни клъстери: 10 млн. евро за клъстер; - за помощи за иновации за МСП: 10 млн. евро за предприятие за проект; - за помощи за иновации на процеси и организации: 12,5 млн. евро за предприятие за проект; - за помощи за обучение: 3 млн. евро за проект за обучение; - за помощи за наемане на работещи в неравностойно положение: 5,5 млн. евро за предприятие за година; - за инвестиционни помощи за опазване на околната среда: 30 млн. евро за предприятие за инвестиционен проект; и други, посочени в чл. 4 от Регламента. /посочените примери не са изчерпателни/ **Внимание!** В случай, че размерът на БФП е над посочените прагове, тя не попада в обхвата на Регламента и не подлежи на освобождаване от задължението за уведомяване. * Праговете са съгласно измененията на Регламента от 30.06.2023 г. При проверката използвайте съответната приложима редакция. Проверете дали праговете, определени в чл. 4 от регламента не са заобиколени чрез изкуствено разделяне на схеми или проекти за помощ, в случай че има информация за друго финансиране с подобен характер на същия бенефициер. **(чл. 4 от Регламент (ЕС) № 651/2014)**		
4.	**Помощта „прозрачна“ ли е**, т.е. предварително изчислен ли е с точност брутният еквивалент на безвъзмездна помощ, без да е необходимо да се прави оценка на риска? *За прозрачни се считат: помощи под формата на безвъзмездни средства и лихвени субсидии; помощи под формата на заеми, когато брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на референтния процент към момента на предоставяне на безвъзмездните средства, и други, съгласно чл. 5 от Регламента.* Посочете конкретните изпълнени условия по смисъла на чл. 5 от Регламента. **(чл. 5 от Регламент (ЕС) № 651/2014)**		

5.	**Помощта има ли стимулиращ ефект?** *Приема се, че помощта има стимулиращ ефект, ако дейностите по проекта не са стартирали преди подаване на проектното предложение.* В допълнение, за помощите *ad hoc* за големи предприятия трябва да е изпълнено и едно или повече от следните условия: - в случай на регионални инвестиционни помощи проектът не би бил осъществен в съответния регион без БФП или не би бил достатъчно рентабилен за бенефициера в съответния регион; - във всички други случаи, в които е налице: съществено нарастване на обхвата на проекта или дейността в резултат на помощта; или съществено увеличение на общата сума, изразходвана от бенефициера за проекта или дейността в резултат на помощта; или съществено нарастване на скоростта на изпълнение на съответния проект или съответната дейност. ***Важно!*** *В чл. 6, параграфи 4 и 5 от Регламента са посочени категориите помощи, за които не се иска да е налице стимулиращ ефект. Проверете дали предоставената БФП не попада в някое от тези изключения.* *Анализирайте описанието на дейностите в проектното предложение и посочените индикатори.* **(чл. 6 от Регламент № 651/2014)**		
6.	**Помощта натрупва ли се с друга държавна помощ?** За да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта, се взема предвид общият размер на държавната помощ за подпомаганата дейност или подпомагания проект или предприятие. **Внимание!** БФП с установими допустими разходи може да се натрупва с: - всякаква друга държавна помощ, доколкото се засягат различни установими допустими разходи; - всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които се припокриват частично или напълно, само ако това натрупване не води до надхвърляне на най-високия интензитет на помощта или най-високия размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на Регламента. БФП без установими допустими разходи може да се натрупва с: - всякаква друга държавна помощ с установими допустими разходи. - всякаква друга държавна помощ без установими допустими разходи до най-високия съответен праг за цялото финансиране, определен в конкретните условия за всеки отделен случай по силата на регламент за групово освобождаване или с прието от Комисията решение. БФП може да се натрупва с помощ *de minimis* по отношение на същите допустими разходи, ако това натрупване не води до интензитет на помощта, надхвърлящ праговете, установени в глава III от Регламента. *В случай на публично финансиране на дейности по проекта извън предоставената БФП, посочете кой от гореизброените варианти е налице и спазен ли е прагът за финансиране.* **(чл. 8 от Регламент (ЕС) № 651/2014)**		

7.	**УО публикувал ли е информация за помощта?** - в модула за прозрачност на ЕК: https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search или - на интернет страницата на УО. На публикуване подлежи: 1) обобщена информация по образец от Приложение II на Регламента (включително измененията на мярката). 2) пълния текст на мярката за помощ или връзка, която предоставя достъп до пълния текст, 3) информация по образец от Приложение III на Регламента - за всяка индивидуална помощ над 100 000 евро /за помощи, включени във финансови продукти, подкрепяни от фонд InvestEU - над 500 000 евро/. по образец в Приложение III от Регламента. **(чл. 9 и чл. 11 от Регламент (ЕС) № 651/2014)**		
	Специални въпроси, относими към съответната категория помощ по глава III от Регламента		
Регионални инвестиционни помощи ***/чл. 14 от Регламента/*** *Регионалната инвестиционна помощ е регионална помощ, предоставена:* *- за първоначална инвестиция: а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани със създаването на нов стопански обект, увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект, диверсификацията на продукцията на стопански обект с продукти или услуги, които не е произвеждал или предлагал до този момент, или основна промяна в целия производствен процес на продукта или цялостното предоставяне на услугата; или б) придобиване на активи, принадлежащи на стопански обект, който е закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен., и изключва придобиването на акции или дялове на дадено предприятие;* *или* *- за първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност: а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързана със създаването на нов стопански обект или с диверсификацията на дейността на стопанския обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това; или б) закупуване на активите на стопански обект, който е закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен, при условие че новата дейност, която трябва да се извършва с придобитите активи, не е същата или подобна на извършваната дейност в стопанския обект преди закупуването.*			
1.	Предоставената БФП предназначена ли е за **първоначална инвестиция** с допустими разходи: а) инвестиционни разходи в материални и нематериални активи; б) разходи за заплати, свързани със създаването на работни места в резултат от първоначална инвестиция, изчислени за период от две години; или в) комбинация от разходите, посочени в букви а) и б), ако комбинираната сума не надхвърля по-голямата от двете суми а) или б)? Забележка: За схеми на помощ, одобрени след 30.06.2023 г., регионалната инвестиционна помощ се предоставя за първоначална инвестиция под всякаква форма независимо от размера на бенефициера в 5те региона на планиране (посочени във въпрос 10), а за регион BG41 Югозападен – за първоначална инвестиция под всякаква форма за МСП и за първоначална инвестиция, с която се дава начало на нова стопанска дейност за големи предприятия.		

	(чл. 14, параграф 3 и 4 от Регламента)		
2.	Инвестицията поддържа ли се в региона най-малко пет години, а в случай на МСП - най-малко три години след изпълнението на инвестицията? *В случай, че този период не е изтекъл, проверете дали в административния договор/заповедта за предоставяне на БФП е посочено задължение на бенефициера да поддържа инвестицията.* **(чл. 14, параграф 5 от Регламента)**		
3.	Придобитите активи нови ли са? /освен в случай на МСП и когато се отнася за придобиване на стопански обект; специални условия има по отношение на разходите, свързани с наемането на материални активи/ **(чл. 14, параграф 6 от Регламента)**		
4.	При БФП за големи предприятия за основна промяна в производствения процес, допустимите разходи надхвърлят ли амортизацията на активите, свързани с дейността, която предстои да бъде модернизирана, през предходните три финансови години? За БФП, предоставена за диверсификацията на съществуващ стопански обект, допустимите разходи надхвърлят ли с поне 200 % счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, както са осчетоводени през финансовата година преди започването на работата по проекта? **(чл. 14, параграф 7 от Регламента)**		
5.	Нематериалните активи отговарят ли на следните условия: а) да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта; б) да бъдат амортизируеми; в) да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и г) да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум пет години или три години за МСП. За големи предприятия разходите за нематериални активи са допустими само до 50 % от общите допустими инвестиционни разходи за първоначалната инвестиция. За МСП са допустими 100 % от разходите за нематериални активи. **(чл. 14, параграф 8 от Регламента)**		
6.	Когато допустимите разходи са изчислени въз основа на планираните разходи за заплати, изпълнени ли са следните условия: а) инвестиционният проект води до нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански обект в сравнение със средния им брой през предходните 12 месеца, което означава, че от броя на		

	създадените работни места през този период се приспадат закритите работни места; б) всяко работно място е заето в срок до три години от приключването на работата по проекта; и в) всяко работно място, създадено благодарение на инвестицията, се запазва в съответния регион за период от най-малко пет години, считано от датата, на която работното място е било заето за пръв път, или три години в случая на МСП (освен ако работното място е закрито между 1 януари 2020 г. и 30 юни 2021 г.)? **(чл. 14, параграф 9 от Регламента)**		
7.	Бенефициерът осигурил ли е финансов принос от най-малко 25 % от допустимите разходи чрез свои собствени ресурси или чрез външно финансиране във форма, която не включва държавно подпомагане? **(чл. 14, параграф 14 от Регламента)**		
8.	Правилно ли е определен интензитетът на помощта? Съгласно Картата на регионалните помощи за периода 2014 - 2020, всички региони в България отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС. Интензитетът на помощта за големи предприятия не следва да надхвърля 25 % от допустимите разходи за дейности в Югозападен район и 50 % от допустимите разходи за другите региони в България. За средни предприятия този интензитет може да се увеличи с до 10 процентни пункта, за малки предприятия – с до 20 процентни пункта. За периода 01.01.2022 г. - 31.12.2027 г. се прилага карта на регионалните помощи, одобрена от ЕК (C(2021) 8939 final, 15.12.2021 г.): 1) за големи предприятия: - в регионите BG31 Северозападен, BG32 Северен централен, BG33 Североизточен, BG34 Югоизточен и BG42 Южен централен максималният интензитет на помощта за големи предприятия е 50 %. Същият е увеличен с 10 % за конкретни градове; - в регион BG41 Югозападен максималният интензитет на помощта за големи предприятия е 20 % до 31.12.2024 г. и 15 % до 31.12.2027 г. За гр. София и гр. Благоевград максималният интензитет е определен на 45 %,за гр. Кюстендил – 25 % до 31.12.2024 г. и 20 % до 31.12.2027 г. 2) за малки и средни предприятия: допустима е помощ за първоначални инвестиции с допустими разходи до 50 милиона евро. Максималният интензитет на помощта е този за големите предприятия, увеличен с: - за средни предприятия – с 10 % - за малки предприятия – с 20 %. https://stateaid.minfin.bg/bg/432 **(чл. 14, параграф 12 от Регламента)**		
9.	Бенефициерът декларирал ли е, че не е извършвано преместване на дейност към предприятието, в което предстои да бъде осъществена първоначалната инвестиция, за която се иска помощ, през двете години, предхождащи подаването на формуляра за кандидатстване, и се ангажира да не прави това за период до две години след приключването на първоначалната инвестиция, за която се иска помощ?		

	(чл. 14, параграф 16 от Регламента)		
Регионални помощи за градско развитие */чл. 16 от Регламента/*			
1.	БФП предоставена ли е за **проект за градско развитие**, който отговаря на следните критерии: а) се изпълняват посредством фондове за градско развитие в подпомагани региони; б) съфинансиран е от европейските структурни и инвестиционни фондове; в) подкрепя прилагането на „интегрирана стратегия за устойчиво градско развитие“? **(чл. 16, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Размерът на БФП надхвърля ли левовата равностойност на 20 млн. евро/ респ. 22 млн. евро за схема на помощ, прилагана след 30.06.2023 г./? **(чл. 16, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Разходите допустими ли са съгласно чл. 65 и чл. 37 от Регламент (ЕС) № 1303/2013/респ. чл. 67 и чл. 68 от Регламент (ЕС) 2021/1060? /използвайте резултатите, обективирани в общия контролен лист по проекта/ **(чл. 16, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Помощта за градско развитие привлича ли допълнителни инвестиции от частни инвеститори най-малко 30 % (20 % след 30.06.2023 г.) от цялото финансиране, предоставено за проекта за градско развитие? **(чл. 16, параграф 6 от Регламента)**		
5.	Мерките за градско развитие отговарят ли на следните условия: а) управителите на фондове за градско развитие се избират посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимите правила на Съюза и българското законодателство. В частност, не се допуска дискриминация между управителите на фондове за градско развитие въз основа на тяхното място на установяване или регистриране. За управителите на фондове за градско развитие може да се предвиди изискване те да отговарят на предварително определени критерии, които са обективно оправдани с естеството на инвестициите; б) независимите частни инвеститори се избират чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимото съюзно и национално право с цел да бъдат установени подходящи механизми за споделяне на рисковете и ползите, като за инвестициите, които не са гаранции, се отдава предпочитание на асиметричното разпределение на печалбата пред защитата срещу рисковете от загуби. Ако частните инвеститори не се подбират по такава процедура, справедливият процент на възвръщаемост за частните инвеститори се определя от независим експерт, избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура; в) в случай на асиметрично разпределяне на загубата между публичните и частните инвеститори, първата загуба, поета от		

	публичния инвеститор, се ограничава до 25 % от общия размер на инвестицията; г) в случай на гаранции в полза на частни инвеститори, участващи в проекти за градско развитие, размерът на гаранцията е ограничен до 80 %, а таванът за общите загуби, поети от България, е 25 % от съответния гарантиран портфейл; д) инвеститорите имат право да бъдат представени в управленските органи на фонда за градско развитие, като например надзорния съвет или консултативния комитет; е) фондът за градско развитие се учредява съгласно приложимите закони. Извършен е финансов и правен анализ, за да се гарантира стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката за помощ за градско развитие? **(чл. 16, параграф 8 от Регламента)**		
6.	В случай, че БФП е предоставена чрез фонд за градско развитие, отговаря ли на следните условия: - БФП е под формата на капитал, квазикапиталово участие, заеми, гаранции или комбинация от тях; - фондът за градско развитие се управлява на търговски принцип и гарантира, че решенията за финансиране се вземат с цел постигане на печалба. Това изискване се счита за изпълнено, когато управителите на фондовете за градско развитие отговарят на следните условия: а) те са задължени по силата на закон или договор да действат добросъвестно и с грижата на професионален управител, както и да избягват конфликтите на интереси; те прилагат най-добрите практики и подлежат на регулаторен контрол; б) възнаграждението на управителите на фондове за градско развитие съответства на пазарните практики. Това изискване се счита за изпълнено, когато управителят е избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура въз основа на обективни критерии, свързани с опита, експертните знания и оперативния и финансовия капацитет; в) управителите на фондове за градско развитие получават възнаграждение, обвързано с постигнатите резултати, или споделят част от инвестиционните рискове, като съинвестират собствени средства, така че техните интереси постоянно да отговарят на интересите на публичните инвеститори; г) управителите на фондове за градско развитие изготвят инвестиционна стратегия, критерии и график на инвестициите в проекти за градско развитие, с които установяват предварително тяхната финансовата жизнеспособност и очакваното им въздействие върху градското развитие; д) за всяка капиталова и квазикапиталова инвестиция е налице ясна и реалистична стратегия за излизане. - Когато фондът за градско развитие предоставя заеми или гаранции за проекти за градско развитие, трябва да са изпълнени следните условия: а) за заеми: номиналният размер на заема се взема предвид при изчисляването на максималния размер на инвестицията; б) за гаранции: номиналният размер на съответния заем, за който се издава гаранцията, се взема предвид при изчисляването на максималния размер на инвестицията?		

	(чл. 16, параграфи 9 и 10 от Регламента)		
Инвестиционни помощи за МСП ***/чл. 17 от Регламента/***			
1.	Допустимите разходи, за които е предоставена БФП, включват ли една или всички от следните категории разходи: а) разходи за инвестиции в материални и нематериални активи; б) разходи за заплати за работни места, пряко създадени от инвестиционния проект, изчислени за период от две години? **(чл. 17, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Инвестицията включва ли: - инвестиция в материални и нематериални активи, свързана със създаването на нов стопански обект, разширяването на съществуващ стопански обект, диверсификацията на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги или промяна в целия производствен процес на продукта или в цялостното предоставяне на услугата; или - придобиване на активи, принадлежащи на стопански обект, който е бил закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен, активите са закупени от трети страни, несвързани с купувача и транзакцията се извършва при пазарни условия? **(чл. 17, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Нематериалните активи отговарят ли на всяко едно от следните условия: а) те са използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта; б) те са амортизируеми; в) те са закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача; г) те са включени в активите на предприятието за срок от поне три години? **(чл. 17, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Заетостта, създадена пряко от инвестиционния проект, отговаря ли на следните условия: а) тя е създадена до три години от приключването на инвестицията; б) отчита се нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански обект в сравнение с техния среден брой за предходните 12 месеца; в) тя се поддържа за период от поне три години, считано от датата, на която съответното работно място е заето за пръв път. **(чл. 17, параграф 5 от Регламента)**		
5.	Интензитетът на помощта надхвърля ли: а) 20 % от допустимите разходи за малки предприятия; б) 10 % от допустимите разходи за средни предприятия. **(чл. 17, параграф 6 от Регламента)**		
Помощи за консултантски услуги в полза на МСП ***/чл. 18 от Регламента/***			
1.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 50 % от допустимите разходи?		

	(чл. 18, параграф 2 от Регламента)		
2.	Допустимите разходи включват ли единствено разходите за консултантски услуги, предоставени от външни консултанти? **(чл. 18, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Съответните услуги постоянна или периодична дейност ли са, свързани ли са с обичайните оперативни разходи на предприятието, като например рутинните услуги за данъчни консултации, редовни юридически консултации или реклама? В изброените случаи помощта е недопустима. **(чл. 18, параграф 4 от Регламента)**		
Помощи за разходи на МПС, направени в резултат на участие в проекти за водено от общностите местно развитие ***/чл. 19а и чл. 19б от Регламента/***			
1.	Помощта попада ли в една или повече от следните категории разходи: а) за подкрепа при подготовката, изграждане на капацитет, обучение и работа в мрежа с оглед на изготвянето и изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие; б) изпълнение на одобрени операции; в) подготовка и изпълнение на дейностите за сътрудничество; г) текущи разходи, свързани с управлението и изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие; д) популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие с цел да се улесни обменът между заинтересованите страни, за да се предостави информация, да се популяризират стратегията и проектите и да се съдейства на потенциалните бенефициери с оглед разработването на операции и подготовката на заявления. **(чл. 19а, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Общият размер на помощта, отпусната на проект надвишава ли 200 000 евро? **(чл. 19б, параграф 2 от Регламента)**		
Помощи за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия ***/чл. 19в от Регламента/***			
1.	Отговаря ли мярката за помощ на условията на Регламента? За да е допустима за финансиране помощта трябва да отговаря на следните изисквания: а) представлява публична интервенция в ценообразуването, намаляваща прилаганите от доставчиците цени за микропредприятията за единица електроенергия, газ или топлинна енергия, или плащания към микропредприятия, било то пряко или чрез доставчици, за единица потребление на електроенергия, газ или топлинна енергия, компенсиращи част от разходите за това потребление; б) не се създава дискриминация нито между доставчиците, нито между микропредприятията; всички доставчици имат право да предоставят оферти за доставка на електроенергия, газ или топлинна енергия на микропредприятия на една и съща основа; има механизъм, чрез който, при предоставяне чрез доставчик, се гарантира, че помощта се предава във възможно най-голяма степен на крайния бенефициер; и се достига до цена, която е по-висока от себестойността, на равнище, на което може да възникне ефективна ценова конкуренция.		

	в) не надвишава разликата между пазарната цена, която би трябвало да бъде платена за общото потребление на електроенергия, газ и/или топлинна енергия от бенефициер, и цената, която трябва да бъде платена за това потребление след публичната интервенция. **(чл. 19в от Регламента)**		
Помощи за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличенията на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна ***/чл. 19г от Регламента/***			
1.	Помощта предоставена ли е под формата на: а) публични интервенции в ценообразуването, намаляващи прилаганите от доставчиците цени за единица електроенергия, газ или топлинна енергия; или б) плащания, предоставени на МСП, било то пряко или чрез доставчици, за единица потребление на електроенергия, газ или топлинна енергия, компенсиращи част от разходите за това потребление? **(чл. 19г, параграф 1 от Регламента)**		
2.	Мярката отговаря ли на условията: а) да е до 70 % от потреблението на бенефициера на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, през периода, обхванат от мярката за помощ; б) не създава дискриминация нито между доставчиците, нито между МСП; в) предвижда компенсации на доставчиците, ако публичната интервенция изисква от тях да доставят по цени под себестойността; г) предвижда, че всички доставчици имат право да предоставят оферти за доставка на електроенергия, газ или топлинна енергия на една и съща основа; д) предвижда механизъм, чрез който, при предоставяне чрез доставчик, се гарантира, че помощта се предава във възможно най-голяма степен на крайния бенефициер; и е) се достига до средна единична цена на доставките, равна поне на средната цена за единица електроенергия, газ или топлинна енергия съответно за крайни клиенти в съответната държава членка за периода от 1 януари до 31 декември 2021 г. **(чл. 19г, параграф 2 от Регламента)**		
3.	Размерът на помощта надвишава ли разликата между пазарната цена, която би трябвало да бъде платена за общото потребление на енергия от бенефициер, и цената, която трябва да бъде платена за това потребление след публичната интервенция? **(чл. 19г, параграф 3 от Регламента)**		
Помощи за разходи, извършени от предприятия при участието им в проект по цел „Европейско териториално сътрудничество“ ***/чл. 20 от Регламента/***			
1.	Разходите за предприятия при участието им в Европейското териториално сътрудничество, попадат ли в една или повече от следните категории: а) разходи за персонал; б) разходи за офиси и административни разходи;		

	в) пътни и квартирни разходи; г) разходи за външни експертни оценки и услуги; д) разходи за оборудване; е) разходи за инфраструктура и строителство? Разходите свързани ли са с проекта за сътрудничество? **(чл. 20, параграф 2 от Регламента)**		
Помощи за рисково финансиране на МСП ***/чл. 21 от Регламента/***			
1.	Проверете дали схемата за помощ отговаря на следните условия: а) относно допустимостта на МСП: - не упражняват дейност на нито един пазар; - функционират на който и да е пазар по-малко от 10 години след регистрацията им; или по-малко от седем години след първата им търговска продажба; - нуждаят се от първоначална инвестиция, която надхвърля 50 % от средния им годишен оборот през предходните 5 години. б) относно формата на инвестицията за рисково финансиране в допустими предприятия: - капитал, квазикапиталови инвестиции, заеми, гаранции или комбинация от тях. в) относно избора на финансови посредници и управителите на фондове: - подбрани са посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура и изпълняват предварително зададени критерии, които са обективно обусловени от естеството на инвестициите. Процедурата се основава на обективни критерии, свързани с опита, експертните знания и оперативния и финансовия капацитет. **(чл. 21, параграфи 3, 5, 14 от Регламента)** Проверете налице ли са и останалите изисквания, посочени в чл. 21 от Регламента.		
Помощи за стартиращи предприятия /чл. 22 от Регламента/			
1.	Бенефициерът допустим ли е за финансиране? За да отговаря на изискванията за подпомагане, предприятието трябва да бъде: а) малко предприятия до пет години след своето регистриране и не е регистрирано на фондовата борса; б) не е приемник на дейността на друго предприятие; в) не е разпределяло печалби; г) не е създадено чрез сливане или придобиване на друго предприятие. **(чл. 22, параграф 2 от Регламента)**		
2.	БФП отпусната ли е под формата на: а) заеми с лихвени проценти, които не съответстват на пазарните условия, с продължителност и максимален номинален размер съгласно съответните прагове по чл. 22 от Регламента;		

	б) гаранции с премии, които не съответстват на пазарните условия, с продължителност и максимален размер на гарантирания заем в границите, посочени в чл. 22 от Регламента; в) безвъзмездни средства, включително капиталови или квазикапиталови инвестиции, намаление на лихвени проценти и гаранционни премии с брутен еквивалент на безвъзмездна помощ до праговете по чл. 22 от Регламента; г) данъчно стимулиране за допустими предприятия до размерите, посочени в чл. 22 от Регламента; д) комбинация от горните, при условие че частта от сумата, предоставена чрез един инструмент за помощ, изчислена въз основа на максималния размер на помощта, разрешен за този инструмент, се взема предвид, за да се определи оставащата част от максималния размер на помощта, разрешен за другите инструменти, които са част от тази комбинация от инструменти? **(чл. 22, параграфи 3 и 4 от Регламента)**		
3.	БФП за малки и иновационни предприятия надхвърля ли удвоения размер на посочените в чл. 22 от Регламента максимални стойности? **(чл. 22, параграф 5 от Регламента)**		
Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност */чл. 25 от Регламента/*			
1.	Предоставената БФП по проект за научноизследователска и развойна дейност попада ли изцяло в рамките на една или повече от следните категории: а) фундаментални научни изследвания; б) индустриални научни изследвания; в) експериментално развитие; г) проучвания на осъществимостта? **(чл. 25, параграф 2 от Регламента)**		
2.	БФП предоставена ли е за: а) разходи за персонал; изследователи, технически персонал и друг помощен персонал, доколкото те са наети за проекта; б) разходи за инструменти и оборудване, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта; в случаите, в които тези инструменти и оборудване не се използват за проекта през целия период на тяхното използване, за допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на проекта, които се изчисляват въз основа на общоприетите счетоводни принципи; в) разходи за сгради и земя, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта. По отношение на сградите за допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на проекта, изчислени въз основа на общоприетите счетоводни принципи. По отношение на земята допустимите разходи включват разходите за търговски трансфер или действително направените капиталови разходи; г) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, както и разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за проекта;		

	д) допълнителни режийни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, възникнали пряко в резултат от проекта? **(чл. 25, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на БФП за бенефициера надхвърля ли следните размери: а) 100 % от допустимите разходи за фундаментални научни изследвания; б) 50 % от допустимите разходи за индустриални научни изследвания; в) 25 % от допустимите разходи за експериментално развитие; г) 50 % от допустимите разходи за проучвания на осъществимостта? **(чл. 25, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Интензитетите на помощта за индустриални научни изследвания и експериментално развитие надвишават ли 80 % от допустимите разходи, при следните увеличения: а) с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия; б) с 15 процентни пункта, ако е изпълнено едно от следните условия: i) проектът включва ефективно сътрудничество: - между предприятия с участието на поне едно МСП или се осъществява в България и друга държава-членка или в България и договаряща страна по Споразумението за ЕИП и нито едно от предприятията не поема повече от 70 % от допустимите разходи, или - между едно предприятие и една или повече организации за научни изследвания и разпространение на знания, която поема най-малко 10 % от допустимите разходи и разполага с правото да публикува резултатите от собствените си научни изследвания; ii) резултатите от проекта се разпространяват широко чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри или безплатен софтуер или софтуер с отворен код; iii) бенефициерът се ангажира своевременно да предоставя лицензи за резултатите от изследванията, проведени в рамките на подпомагани проекти за научноизследователска и развойна дейност, които са защитени с права върху интелектуална собственост, на пазарна цена и на неизключителна и недискриминационна основа с цел те да се използват от заинтересованите страни в ЕИП; iv) при условие че проектът за научноизследователска и развойна дейност се осъществява в подпомаган регион, който отговаря на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора? в) с 5 процентни пункта, при условие че проектът за научноизследователска и развойна дейност се осъществява в подпомаган регион, който отговаря на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора; г) с 25 процентни пункта, при условие че проектът за научноизследователска и развойна дейност: i) е подбран след открита покана за участие в проект, разработен съвместно от поне три държави членки или договарящи се страни по Споразумението за ЕИП; и ii) включва ефективно сътрудничество между предприятия в поне две държави членки или договарящи страни по Споразумението за ЕИП,		

	когато бенефициерът е МСП, или в най-малко три държави членки или договарящи страни по Споразумението за ЕИП, когато бенефициерът е голямо предприятие; и iii) ако е изпълнено поне едно от следните две условия: - резултатите от проекта за научноизследователска и развойна дейност се разпространяват широко в поне три държави членки или договарящи страни по Споразумението за ЕИП чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри или безплатен софтуер, или софтуер с отворен код; или - бенефициерът се ангажира своевременно да предоставя лицензи за резултатите от изследванията, проведени в рамките на подпомагани проекти за научноизследователска и развойна дейност, които са защитени с права върху интелектуална собственост, на пазарна цена и на неизключителна и недискриминационна основа с цел те да се използват от заинтересованите страни в ЕИП. **(чл. 25, параграф 6 от Регламента)**		
5.	Интензитетите на помощта за проучвания на осъществимостта надвишават ли допустимите по т. 3, увеличени с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия? **(чл. 25, параграф 7 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури */чл. 26 от Регламента/*			
1.	В случай, че БФП е предоставена за изграждане или модернизиране на научноизследователски инфраструктури, която се използва както за стопанска, така и за нестопанска дейност, финансирането, разходите и приходите за всеки вид дейност взети ли са предвид поотделно въз основа на последователно прилагани принципи за осчетоводяване на разходите, които могат да бъдат обективно оправдани? **(чл. 26, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Цената за експлоатацията или използването на инфраструктурата отговаря ли на пазарната цена? **(чл. 26, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Достъпът до инфраструктурата отворен ли е за няколко ползватели и предоставя ли се на прозрачна и недискриминационна основа? Предприятията, които са финансирали поне 10 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия. За да бъде избегната свръхкомпенсация, този достъп трябва да е пропорционален на приноса на предприятието към инвестиционните разходи и условията се оповестяват публично. **(чл. 26, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Допустимите разходи включват ли инвестиционните разходи в материални и нематериални активи? **(чл. 26, параграф 5 от Регламента)**		
5.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 50 % от допустимите разходи? **(чл. 26, параграф 6 от Регламента)**		
6.	Когато научноизследователската инфраструктура получава публично финансиране както за стопански, така и за нестопански дейности, има ли механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, за да се гарантира, че приложимият интензитет на помощта не е надхвърлен в резултат на увеличаването на дела на стопанските		

	дейности в сравнение с очакваното положение към датата на предоставяне на помощта? **(чл. 26, параграф 7 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за инфраструктури за изпитване и експериментиране */чл. 26а от Регламента/*			
1.	Цената, начислена за експлоатацията или за използването на инфраструктурата, отговаря ли на пазарната цена или отразява разходите, свързани с тях, плюс разумен марж? **(чл. 26а, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Достъпът до инфраструктурата отворен ли е за няколко ползватели и предоставен ли е на прозрачна и недискриминационна основа? **(чл. 26а, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Допустимите разходи включват ли инвестиционните разходи в материални и нематериални активи? **(чл. 26а, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Интензитетът на помощта надвишава ли 25 % от допустимите разходи? Допустимо е увеличаване до достигане на максимален интензитет на помощта от 40 %, 50 % и 60 % от допустимите инвестиционни разходи, съответно за големи, средни и малки предприятия, както следва: а) с 10 процентни пункта за средни предприятия и 20 процентни пункта за малки предприятия; б) с още 10 процентни пункта за трансгранични инфраструктури за изпитване и експериментиране, за които поне две държави членки предоставят публично финансиране, или за инфраструктури за изпитване и експериментиране, оценени и подбрани на равнището на Съюза; в) с още 5 процентни пункта за инфраструктури за изпитване и експериментиране, поне 80 % от годишния капацитет на които се разпределят за МСП. **(чл. 26а, параграф 5 от Регламента)**		
Помощи за иновационни клъстери /чл. 27 от Регламента/			
1.	БФП предоставена ли е на: - собственика на иновационния клъстер, или - оператора на иновационния клъстер? **(чл. 27, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Достъпът до помещенията, съоръженията и дейностите на клъстера отворен ли е за няколко ползватели и предоставя ли се на прозрачна и недискриминационна основа? Предприятия, които са финансирали поне 10 % от инвестиционните разходи на иновационния клъстер, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия. За да бъде избегната свръхкомпенсация, този достъп трябва да е пропорционален на приноса на предприятието към инвестиционните разходи и условията се оповестяват публично. **(чл. 27, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Таксите за ползване на съоръженията на клъстера и за участие в неговите дейности съответстват ли на пазарната цена или отразяват действителните разходите, включително разумен марж?		

	(чл. 27, параграф 4 от Регламента)		
4.	Инвестиционни помощи предоставени ли са за изграждането или модернизирането на иновационни клъстери? Допустимите разходи включват ли единствено инвестиционните разходи в материални и нематериални активи? **(чл. 27, параграф 5 от Регламента)**		
5.	Интензитетът на помощта на инвестиционните помощи за иновационни клъстери надхвърля ли 50 % от допустимите разходи? Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 15 процентни пункта. **(чл. 27, параграф 6 от Регламента)**		
6.	Ако са предоставени оперативни помощи за експлоатацията на иновационни клъстери, продължителността им надхвърля ли десет години? **(чл. 27, параграф 7 от Регламента)**		
7.	Допустимите разходи на оперативните помощи за иновационни клъстери включват ли единствено разходите за персонал и административните разходи (включително режийните разходи), свързани със: а) стимулиране на клъстера да подобри сътрудничеството, обмена на информация и предоставянето или канализирането на специализирани и персонализирани услуги в подкрепа на бизнеса; б) маркетинг на клъстера с цел увеличаване на участието на нови предприятия или организации и повишаване на неговата видимост; в) управление на съоръженията на клъстера; организиране на програми за обучение, семинари и конференции в подкрепа на обмена на знания и работата в мрежа, и транснационално сътрудничество? **(чл. 27, параграф 8 от Регламента)**		
8.	Интензитетът на помощта на оперативните помощи надхвърля ли 50 % от общите допустими разходи през периода, за който е предоставена помощта? **(чл. 27, параграф 9 от Регламента)**		
Помощи за иновации в полза на МСП /*чл. 28 от Регламента*/			
1.	Бенефициерът може ли да се определи като МСП? В категорията на микро-, малки и средни предприятия (МСП) се включват предприятия, в които работят по-малко от 250 души и чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чийто общ годишен счетоводен баланс не надвишава 43 млн. евро. В рамките на категорията МСП малко предприятие се дефинира като предприятие, което наема под 50 души персонал и чийто годишен оборот и/или общ годишен баланс не надвишава 10 млн. евро. В рамките на категорията МСП микропредприятие се дефинира като предприятие, в което работят под 10 души и чийто годишен оборот и/или годишен общ счетоводен баланс не надвишава 2 млн. евро. **(чл. 2 от Приложение I от Регламента)** */от представените с формуляра за кандидатстване документи и информация проверете: числеността на предприятието, годишния му*		

	оборот и/или счетоводен баланс, наличието на предприятия партньори или свързани предприятия/		
2.	Допустимите разходи включват ли една или повече от следните категории: а) разходи за получаване, валидиране и защита на патенти и други нематериални активи; б) разходи за командироване на висококвалифициран персонал от организация за научноизследователска дейност и разпространяване на знания или голямо предприятие, като този персонал извършва научноизследователска и развойна дейност и иновации на новосъздадена длъжност в организацията на бенефициера и не замества друг персонал; в) разходи за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите, включително услугите, предоставяни от организации за научни изследвания и разпространение на знания, научноизследователски инфраструктури, инфраструктури за изпитване и експериментиране или иновационни клъстери? **(чл. 28, параграф 2 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 50 % от допустимите разходи? **(чл. 28, параграф 3 от Регламента)**		
4.	Интензитетът на предоставената БФП за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите надхвърля ли максималния размер, от 100 % от допустимите разходи, при условие че общият размер на помощта не надхвърля 220 000 EUR за предприятие за всеки тригодишен период? **(чл. 27, параграф 4 от Регламента)**		
Помощи за иновации на процеси и организации /чл. 29 от Регламента/			
1.	БФП за големи предприятия предоставена ли е по проект, в който предприятията си сътрудничат ефективно с МСП в подпомаганата дейност и сътрудничещите си МСП извършват поне 30 % от общите допустими разходи? **(чл. 29, параграф 2 от Регламента)**		
2.	БФП включва ли една или повече от следните категории разходи: а) разходи за персонал; б) разходи за инструменти, оборудване, сгради и земя, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта; в) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица; г) допълнителни режийни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, извършени пряко в резултат от проекта? **(чл. 29, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 15 % от допустимите разходи за големи предприятия и 50 % от допустимите разходи за МСП? **(чл. 29, параграф 4 от Регламента)**		
Помощи за обучение */чл. 31 от Регламента/*			

1.	БФП предоставена ли е за обучение, което се провежда от предприятието с цел да спази задължителните национални стандарти за обучение? **Този вид обучение е недопустимо за финансиране.** **(чл. 31, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Допустимите разходи включват ли следните категории: а) разходи за обучаващ персонал, за часовете, през които обучаващият персонал участва в обучението; б) оперативни разходи на обучаващите и обучаваните, които са пряко свързани с проекта за обучение, като пътни разноски, разходи за настаняване, материали и консумативи, пряко свързани с проекта, амортизация на инструменти и оборудване, доколкото те се използват изключително за проекта за обучение; в) разходи за консултантски услуги, свързани с проекта за обучение; г) разходи за обучаваните и общи косвени разходи (административни разходи, наеми, режийни разходи) за часовете, в които обучаваните участват в обучението? **(чл. 31, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 50 % от допустимите разходи, респ. увеличението му отговаря ли на условията в Регламента? Интензитетът може да бъде увеличен до 70 % от допустимите разходи при следните условия: а) с 10 процентни пункта, ако обучението се предлага на работещи с увреждания или работещи в неравностойно положение; б) с 10 процентни пункта, ако помощта се предоставя на средни предприятия, и с 20 процентни пункта, ако помощта се предоставя на малки предприятия. Когато помощите се предоставят в сектора на морския транспорт, интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 100 % от допустимите разходи, при условие че са изпълнени следните условия: а) обучаващите се не са активни членове на екипажа, а част от извънщатния състав на борда на кораба; и б) обучението се провежда на борда на кораби, вписани в регистрите на Съюза. **(чл. 31, параграфи 4 и 5 от Регламента)**		
Помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания */чл. 32 – чл. 35 от Регламента/*			
I. БФП, предоставена като помощ за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати */чл. 32 от Регламента/*			
1.	Допустимите разходи включват ли разходите за заплати за най-много 12 месеца от момента на наемането на работещ в неравностойно положение. Когато съответният работещ е в силно неравностойно положение, допустимите разходи включват разходите за заплати за най-много 24 месеца, считано от момента на назначението? **(чл. 32, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Когато назначението не представлява нетно увеличение на броя на персонала в съответното предприятие в сравнение със средния брой на персонала през последните дванадесет месеца, длъжността овакантена ли е поради доброволно напускане, увреждане, пенсиониране по		

	възраст, доброволно намаляване на работното време или правомерно уволнение поради извършено нарушение, а не в резултат от съкращаване на персонал? **(чл. 32, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Освен в случай на правомерно уволнение поради извършено нарушение, на работещите в неравностойно положение осигурена ли е непрекъсната заетост за минимален период в съответствие с националното законодателство или колективните споразумения в областта на трудовите договори? **(чл. 32, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Ако периодът на заетост е по-кратък от 12 месеца или от 24 месеца за работещите в силно неравностойно положение, помощта намалена ли е пропорционално? **(чл. 32, параграф 5 от Регламента)**		
5.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 50 % от допустимите разходи? **(чл. 32, параграф 6 от Регламента)**		
II. БФП, предоставена като помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати */чл. 33 от Регламента/*			
1.	Допустимите разходи включват ли разходите за заплати за периода, през който са наети работещите с увреждане? **(чл. 33, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Когато назначението не представлява нетно увеличение на броя на персонала в съответното предприятие в сравнение със средния брой на персонала през последните дванадесет месеца, длъжността овакантена ли е поради доброволно напускане, увреждане, пенсиониране по възраст, доброволно намаляване на работното време или правомерно уволнение поради извършено нарушение, а не в резултат от съкращаване на персонал? **(чл. 33, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Освен в случай на правомерно уволнение поради извършено нарушение, на работещите с увреждания осигурена ли е непрекъсната заетост за минимален период в съответствие с националното законодателство или колективните споразумения, които са правнообвързващи за предприятието и уреждат трудовите договори? **(чл. 33, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 75 % от допустимите разходи? **(чл. 33, параграф 7 от Регламента)**		
III. БФП, предоставена като помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания /чл. 34 от Регламента/			
1.	Допустимите разходи включват ли: а) разходи за приспособяване на помещенията; б) разходи за наемане на персонал единствено за времето, прекарано в оказване на помощ на работещите с увреждания и за обучение на този персонал за оказване на помощ на работещите с увреждания; в) разходи за приспособяване или придобиване на оборудване или за придобиване и валидиране на софтуер за използване от работещите с увреждания, в това число приспособени или подпомагащи технологични съоръжения, които са в допълнение към разходите,		

	които бенефициерът би понесъл, ако беше нает работещи без увреждания; г) разходи, пряко свързани с превоза до работното място на работещите с увреждания и за свързаните с работата дейности; д) разходи за заплати за часовете, прекарани от работещите с увреждания за рехабилитация; е) когато бенефициерът осигурява защитени работни места, разходите за изграждане, внедряване или модернизация на производствените звена на съответното предприятие, както и всички разходи за управление и транспорт, при условие че тези разходи са пряко свързани с наемането на работещи с увреждания? **(чл. 34, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 100 % от допустимите разходи? **(чл. 34, параграф 3 от Регламента)**		
IV. БФП, отпусната като помощи за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение */чл. 35 от Регламента/*			
1.	Допустимите разходи включват ли: а) разходи за наемане на персонал само за времето, прекарано в оказване на помощ на работещи с увреждания за най-много 12 месеца от момента на наемането на работещ с увреждане или за най-много 24 месеца от момента на наемането на работещ в силно неравностойно положение; б) разходи за обучение на този персонал за оказване на помощ на работещите с увреждания? **(чл. 35, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Предоставеното подпомагане включва ли мерки за насърчаване на автономността и адаптирането на работещите в неравностойно положение към работната среда, като работещите получават подкрепа при социалните и административните процедури, комуникацията с предприемачите и управлението на конфликти? **(чл. 35, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 50 % от допустимите разходи? **(чл. 35, параграф 4 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за опазване на околната среда */чл. 36 и чл. 37 от Регламента/*			
I. Инвестиционни помощи за опазване на околната среда, включително за декарбонизация /чл. 36 от Регламента/			
1.	Инвестицията отговаря ли на едно от следните условия: а) осигурява изпълнението на проект, с който се постига по-добро опазване на околната среда и се надхвърлят приложимите стандарти на Съюза, независимо от наличието на задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандартите на Съюза; проекти, свързани със специална инфраструктура за водород, отпадна топлина или CO2, или проекти, включващи свързване с енергийна инфраструктура за водород, отпадна топлина или CO2; б) осигурява изпълнението на проект, с който се постига по-добро опазване на околната среда при изпълнение на дейностите на бенефициера при липсата на стандарти на Съюза; проекти, свързани със специална инфраструктура за водород, отпадна топлина или CO2,		

	или проекти, включващи свързване с енергийна инфраструктура за водород, отпадна топлина или CO2; в) осигурява изпълнението на проект, с който се постига по-добро опазване на околната среда при изпълнение на дейностите на бенефициера с оглед постигане на съответствие със стандартите на Съюза, които са приети, но все още не са влезли в сила; проекти, свързани със специална инфраструктура за водород, отпадна топлина или CO2, или проекти, включващи свързване с енергийна инфраструктура за водород, отпадна топлина или CO. **(чл. 36, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Помощта предоставена ли е за инвестиции, предприети с цел да се гарантира, че предприятията спазват действащите стандарти на Съюза? **В този случай помощта е недопустима.** **(чл. 36, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Помощта предоставена ли е за допустими разходи, попадащи в една от категориите по чл. 36, параграф 4 от Регламента? Във всички случаи не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високото равнище на опазване на околната среда. **(чл. 36, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 40 % от допустимите разходи? Интензитетът на помощта може да достигне 50 %, ако инвестицията води до намаляване със 100 % на преките емисии на парникови газове. **(чл. 36, параграф 6 от Регламента)**		
5.	Интензитетът на помощта увеличен ли е с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия, и с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия? **(чл. 36, параграф 7 от Регламента)**		
6.	Интензитетът на помощта увеличен ли е с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора? **(чл. 36, параграф 8 от Регламента)**		
7.	Интензитетът на помощта достига ли 100 % от инвестиционните разходи, когато помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, отговаряща на условията на чл. 36, параграф 8 от Регламента? **(чл. 36, параграф 8 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за инфраструктури за зареждане с електроенергия или гориво */чл. 36а от Регламента/*			
1.	Помощта отпусната ли е за инфраструктури за зареждане с електроенергия или гориво, с които превозните средства, мобилното оборудване за обслужване на терминал и мобилното оборудване за наземно обслужване се снабдяват с електроенергия или водород? **(чл. 36а, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Допустимите разходи включват ли единствено разходи за: - изграждане, инсталиране, модернизиране или разширяване на инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво,		

	- инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво или свързаното с нея техническо оборудване, разходите за инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, - производство на място на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници и инвестиционните разходи на единиците за съхранение? **(чл. 36а, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Помощта предоставена ли е в рамките на конкурентна тръжна процедура? В този случай интензитетът на помощта може да достигне 100 %. **(чл. 36а, параграфи 4 и 5 от Регламента)** Проверете дали процедурата отговаря на всички условия, за да се разглежда като конкурентна, обективна, ясна и прозрачна.		
4.	Помощта предоставена ли е въз основа на схема за помощ, без да се провежда конкурентна тръжна процедура? В този случай интензитетът на помощта не може да надхвърля 20 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за средни предприятия и с 30 процентни пункта за малки предприятия. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществявани в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи. Помощта, предоставена на което и да било предприятие, не може да нахвърли 40 % от общия бюджет на съответната схема. **(чл. 36а, параграфи 6 и 7 от Регламента)**		
Инвестиционна помощ за придобиването на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии и за модернизирането на превозни средства */чл. 36б от Регламента/*			
1.	Помощта предоставена ли е за придобиване на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви и ниски емисии за нуждите на автомобилния, железопътния и морския транспорт и за транспорта по вътрешните водни пътища, както и за модернизирането на превозни средства? **(чл. 36б, параграф 1 от Регламента)**		
2.	Допустимите разходи включват ли инвестиции в: - покупка на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии, - наемане на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии, - модернизиране на превозни средства, за да отговорят на изискванията за чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии? **(чл. 36б, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Помощта предоставена ли е в рамките на конкурентна тръжна процедура? В този случай интензитетът не следва да надхвърля 100 % от допустимите разходи за покупката, наемането или модернизирането на превозни средства с нулеви емисии и 80 % от допустимите разходи за		

	покупката, наемането или модернизирането на чисти превозни средства. **(чл. 36б, параграфи 4 и 5 от Регламента)** Проверете дали процедурата отговаря на всички условия, за да се разглежда като конкурентна, обективна, ясна и прозрачна.		
4.	Помощта предоставена ли е без провеждането на конкурентна тръжна процедура? В този случай интензитетът на помощта е до 20 % от допустимите разходи и може да се увеличи с 10 процентни пункта за превозни средства с нулеви емисии и с 20 процентни пункта за средни предприятия или с 30 процентни пункта за малки предприятия. **(чл. 36б, параграф 6 от Регламента)**		
III. Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност, различни от тези в сгради */чл. 38 от Регламента/*			
1.	Помощта предоставена ли е за подобрения, предприети с цел да се гарантира, че предприятията спазват приети и влезли в сила стандарти на Съюза? В този случай помощта е недопустима. По изключение се допуска подпомагане за инвестиции, предприети за спазване на стандартите на Съюза, които са приети, но все още не са в сила, при условие че инвестицията се изпълнява и завършва поне 18 месеца преди датата на влизане в сила на стандарта. **(чл. 38, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Допустимите разходи включват ли допълнителните инвестиционни разходи, необходими за постигане на по-високо равнище на енергийна ефективност? Те се определят чрез сравняване на разходите за инвестицията с тези по съпоставителен сценарий, който би се реализирал, ако не се предостави помощта. Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високото равнище на енергийна ефективност. **(чл. 38, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 30 % от допустимите разходи? **(чл. 38, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Интензитетът на помощта увеличен ли е с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия? **(чл. 38, параграф 5 от Регламента)**		
5.	Интензитетът на помощта увеличен ли е с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора? **(чл. 38, параграф 6 от Регламента)**		
6.	Интензитетът на помощта достига ли 100 % от общите инвестиционни разходи, когато помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура? **(чл. 38, параграф 7 от Регламента)**		

	Проверете дали процедурата отговаря на всички условия, за да се разглежда като конкурентна, обективна, ясна и прозрачна.		
Инвестиционна помощ за мерки за енергийна ефективност на сгради */чл. 38а от Регламента/*			
1.	БФП предоставена ли е за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети и са влезли в сила? В този случай същата е недопустима. **(чл. 38а, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Помощта предоставена ли е за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети, но все още не са влезли в сила? Когато съответните стандарти на Съюза са минимални стандарти за енергийни характеристики, помощта трябва да бъде предоставена, преди стандартите да станат задължителни за съответното предприятие. Проверете дали е налице точен план и график за саниране, които показват, че подпомаганото саниране е най-малкото достатъчно, за да се осигури съответствие с минималните стандарти за енергийни характеристики. Когато съответните стандарти на Съюза са различни от минималните стандарти за енергийни характеристики, инвестицията трябва да бъде изпълнена и завършена най-малко 18 месеца преди стандартът на Съюза да влезе в сила. **(чл. 38а, параграф 3 от Регламента)**		
2.	Допустимите разходи съставляват ли общите инвестиционни разходи за проекта за енергийна ефективност? **(чл. 39, параграф 5 от Регламента)**		
3.	Помощта предоставена ли е за подобряване на енергийната ефективност на оборудването за отопление и охлаждане в сградата? **(чл. 39, параграф 9 от Регламента)**		
4.	Интензитетът на помощта надвишава ли 30 % от допустимите разходи? Проверете дали помощта не попада в изключенията, за които е приложим различен размер на интензитета. **(чл. 39, параграфи 11 - 16 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи, свързани с производството на енергия */чл. 41 – чл. 43 от Регламента/*			
I. Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници */чл. 41 от Регламента/*			
1.	Инвестиционните помощи предоставени ли са само за новоинсталирани или реновирани мощности? **(чл. 41, параграф 5 от Регламента)**		
2.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 45 % от допустимите разходи за инвестиции в разработването на възобновяеми източници или 30 % от допустимите разходи за всякаква друга инвестиция? За помощи, предоставени на малки предприятия интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта, на средни предприятия - с 10 процентни пункта.		

	Интензитетът на помощта може да достигне 100 % от допустимите разходи, когато помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура. **(чл. 41, параграфи 7- 10 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за отстраняване на щети върху околната среда, възстановяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му */чл. 45 от Регламента/*			
1.	Помощта предоставена ли е за някоя от следните дейности: а) отстраняването на щети върху околната среда, включително щетите върху качеството на почвата, повърхностните или подпочвените води, или на морската околна среда; б) възстановяването на природните местообитания и екосистемите от западнало състояние; в) опазването или възстановяването на биологичното разнообразие или на екосистемите с цел да се допринесе за постигане на добро състояние на екосистемите или за опазването на екосистеми, които вече са в добро състояние; г) прилагането на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му. **(чл. 45, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Ако е установен субектът или предприятието, носещ(о) отговорност за щетите върху околната среда, приложен ли е принципът „замърсителят плаща“? Помощта не се предоставя за действията, които субектът е бил задължен да извърши. **(чл. 45, параграф 5 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта надхвърля ли: а) 100 % от допустимите разходи за инвестиции в отстраняването на щети върху околната среда или възстановяването на природни местообитания и екосистеми; б) 70 % от допустимите разходи за инвестиции в опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и в природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му? Интензитетът на инвестициите за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и за прилагането на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощ, предоставена на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощ, предоставена на средни предприятия. **(чл. 45, параграфи 9 и 10 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за енергийна инфраструктура */чл. 48 от Регламента/*			
1.	Подпомаганата енергийна инфраструктура обект ли е на цялостно регулиране по отношение на тарифите и на достъпа до нея в съответствие със законодателството за вътрешния пазар на енергия? **(чл. 48, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Подпомаганата инфраструктура предназначена ли е за използване за водород и/или възобновяеми газове, или се използва за пренос на		

	водород или възобновяеми газове, които съставляват повече от 50 % от пренасяното по инфраструктурата гориво? **(чл. 48, параграф 4 от Регламента)**		
3.	Размерът на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията? Интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от недостига на финансиране. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително или чрез механизъм за възстановяване на средства. **(чл. 48, параграф 5 от Регламента)**		
4.	Помощта предоставена ли е за инвестиции в проекти за съхранение на електричество и газ и в петролна инфраструктура? В този случай помощта е недопустима. **(чл. 48, параграф 6 от Регламента)**		
Помощи за проучвания и консултантски услуги относно опазването на околната среда и енергийните въпроси */чл. 49 от Регламента/*			
1.	Допустимите разходи включват ли разходи за проучвания или консултантски услуги, които са пряко свързани с инвестиции в околната среда? **(чл. 49, параграфи 1 и 2 от Регламента)**		
2.	Интензитетът на помощта надхвърля ли 60 % от допустимите разходи? **(чл. 49, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Интензитетът на помощта увеличен ли е с 20 процентни пункта за проучвания и консултантски услуги, предприети от името на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за проучвания и консултантски услуги, предприети от името на средни предприятия? **(чл. 49, параграф 4 от Регламента)**		
Помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия */чл. 50 от Регламента/*			
1.	БФП, отпусната ли е като схема за помощ за отстраняване на щети, причинени от земетресения, лавини, свличания, наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари? **(чл. 50, параграф 1 от Регламента)**		
2.	Компетентните държавни органи официално признали ли са характера на събитието като природно бедствие и има пряка причинно-следствена връзка между природното бедствие и щетите, понесени от засегнатото предприятие? **(чл. 50, параграф 2 от Регламента)**		
3.	Схемата за помощ, свързана с конкретно природно бедствие, въведена ли е най-късно три години след като е настъпило събитието? Помощи по такива схеми се предоставят до четири години след настъпване на събитието. **(чл. 50, параграф 3 от Регламента)**		
4.	Допустимите разходи включват ли разходите, възникнали вследствие на нанесените щети като пряко последствие от природното бедствие, оценени от независим експерт, признат от компетентния национален орган или от застрахователна компания?		

	Тези щети могат да включват материални щети, причинени на активи, например сгради, оборудване, машини, запаси, и загуби на приходи поради пълното или частично спиране на дейността за максимален период от шест месеца, считано от настъпването на бедствието. Изчисляването на материалните щети се основава на разходите за ремонт или икономическата стойност на засегнатия актив преди бедствието. Те не надхвърлят разходите за ремонт или намалението на справедливата пазарна цена, причинено от бедствието, т.е. разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и веднага след бедствието. Загубата на приходи се изчислява въз основа на финансовите данни на засегнатото предприятие (печалба преди лихви и данъци (EBIT), амортизация и разходи за труд, свързани единствено с обекта, засегнат от природното бедствие) чрез сравнение на финансовите данни за шестте месеца след настъпване на бедствието със средната стойност за три години, избрани от петте години преди настъпването на бедствието (с изключение на двете години с най-добрия и с най-лошия финансов резултат) и се изчислява за същия шестмесечен период от годината. Щетите се изчисляват на равнището на отделния бенефициер. **(чл. 50, параграф 4 от Регламента)**		
5.	Помощите и всички други получени плащания за компенсация на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, надхвърлят ли 100 % от допустимите разходи? **(чл. 50, параграф 5 от Регламента)**		
Помощи за фиксирани широколентови мрежи */чл. 52 от Регламента/*			
1.	Допустимите разходи включват ли всички разходи за изграждането, управлението и експлоатацията на фиксирана широколентова мрежа? Инвестицията попада ли в обхвата на допустимите алтернативни видове инвестиции съгласно чл. 52, параграф 3 от Регламента?**(чл. 52, параграфи 2 - 4 от Регламента)**		
2.	Помощта предоставена ли е посредством отворена, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор при спазване на принципа за технологична неутралност? **(чл. 52, параграф 7 от Регламента)**		
3.	Налице ли е механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, ако размерът на помощта по проекта надхвърля левовата равностойност на 10 млн. евро? **(чл. 52, параграф 10 от Регламента)**		
Помощи за култура и опазване на културното наследство */чл. 53 от Регламента/*			
1.	Помощта предоставена ли е за една или повече от следните културни цели и дейности: а) музеи, архиви, библиотеки, артистични и културни центрове и средища, театри, кина, оперни театри, концертни зали, други организации за представления на живо, институции, ангажирани със съхраняване на филмовото наследство, и други подобни артистични и културни инфраструктури, организации и институции; б) материално наследство, в това число всички форми на движимо и недвижимо културно наследство и археологически обекти, паметници, исторически обекти и сгради; природно наследство, свързано с културно наследство, или ако е признато официално като културно или природно наследство от компетентните публични органи;		

	в) нематериално наследство във всичките му форми, в това число фолклорни обичаи и занаяти; г) художествени или културни прояви и представления, фестивали, изложби и други подобни културни дейности; д) културни и артистични образователни дейности и популяризиране на важното значение на опазването и насърчаването на многообразието от форми на културно изразяване чрез образователни програми и програми за по-голямо популяризиране, включително чрез използване на нови технологии; е) писане, редактиране, продуциране, дистрибуция, цифровизация и издаване на музика и литература, включително преводи? **(чл. 53, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Помощта предоставена ли е под формата на: а) инвестиционни помощи, включително помощи за изграждане или модернизиране на културна инфраструктура; и/или б) оперативни помощи. **(чл. 53, параграф 3 от Регламента)**		
3.	За инвестиционните помощи допустимите разходи включват ли разходите за инвестиции в материални и нематериални активи, включително: а) разходи за изграждане, модернизиране, закупуване, съхраняване или подобряване на инфраструктура, ако поне 80 % от нейния годишен времеви или пространствен капацитет се използват за културни цели; б) разходи за закупуване, включително на лизинг, прехвърляне на собствеността или физическо преместване на културно наследство; в) разходи за опазване, съхраняване, реставрация и рехабилитация на материално и нематериално културно наследство, включително допълнителни разходи за съхранение при подходящи условия, специални инструменти, материали и разходи за документация, научни изследвания, цифровизация и публикуване; г) разходи за подобряване на достъпа на обществеността до културното наследство, включително разходи за цифровизация и други нови технологии, разходи за подобряване на достъпността за лица със специални нужди (по-специално рампи и подемници за хора с увреждания, надписи на брайловата азбука и релефни експонати в музеите) и за насърчаване на културното многообразие по отношение на представянето, програмите и посетителите; д) разходи за културни проекти и дейности, сътрудничество и програми за обмен и безвъзмездни средства, включително разходи за процедури по подбор, разходи за реклама и разходи, направени пряко в резултат на проекта? **(чл. 53, параграф 4 от Регламента)**		
4.	За оперативни помощи допустимите разходи включват ли: а) разходите на културната институция или обекта на културно наследство, свързани с непрекъснати или периодични дейности, включително изложби, представления и събития и други подобни културни дейности, които се извършват в обичайния ход на стопанската дейност; б) разходи за културни и артистични образователни дейности и за популяризиране на важното значение на опазването и насърчаването		

	на многообразието от форми на културно изразяване чрез образователни програми и програми за по-голямо популяризиране, включително чрез използване на нови технологии; в) разходи за подобряване на достъпа на обществеността до културната институция или обектите на културно наследство и дейности, включително разходи за цифровизация и за използване на нови технологии, както и разходи за подобряване на достъпността за лицата с увреждания; г) оперативни разходи, пряко свързани с културния проект или дейност, като например наемането на недвижимо имущество и културни центрове, пътни разходи, материали и консумативи, пряко свързани с културния проект или дейност, архитектурни структури за изложби и сценични декори, заем, лизинг и амортизация на средства, софтуер и оборудване, разходи за право на достъп до произведения, защитени с авторско право, и защитено съдържание от други сходни права на интелектуалната собственост, разходи за реклама и разходи, възникнали като пряк резултат от проекта или дейността; амортизационните разходи и разходите за финансиране са допустими само ако не са покрити с инвестиционна помощ; д) разходи за персонал, работещ за културната институция или обекта на културно наследство или за проекта; е) разходи за консултантски услуги и помощни услуги, предоставяни от външни консултанти и доставчици на услуги, които са възникнали като пряк резултат от проекта? **(чл. 53, параграф 5 от Регламента)**		
5.	За инвестиционните помощи размерът на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията? Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. През съответния период е позволено операторът на инфраструктурата да задържа разумна печалба. **(чл. 53, параграф 6 от Регламента)**		
6.	За оперативните помощи размерът на помощта надхвърля ли необходимото за покриване на оперативната загуба и разумна печалба за съответния период? Това изискване се гарантира предварително въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. **(чл. 53, параграф 7 от Регламента)**		
7.	За помощи, които не надхвърлят левовата равностойност на 2,2 милиона евро, максималният размер на помощта определен ли е в размер до 80 % от допустимите разходи като алтернатива на прилагането на метода, посочен във въпроси 5 и 6? **(чл. 53, параграф 8 от Регламента)**		
8.	Помощта за писане, редактиране, продуциране, дистрибуция, цифровизация и издаване на музика и литература, включително преводи, максималният размер на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и сконтираните приходи на проекта или 70 % от допустимите разходи? Приходите се приспадат от допустимите разходи предварително или чрез механизъм за възстановяване на средства. Допустимите разходи		

	включват разходите за издаване на музикални и литературни произведения, включително авторските такси (разходите за авторски права), разходите за преводачи, разходите за издатели, други издателски разходи (изчитане, коректура и рецензиране на текстове), разходите за форматиране и предпечатна подготовка и разходите за печат и публикуване в интернет. **(чл. 53, параграф 9 от Регламента)**		
9.	Помощта предоставена ли е за вестници и списания, независимо от това дали те са в хартиен или електронен формат? Такава помощ не е допустима. **(чл. 53, параграф 10 от Регламента)**		
Помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих */чл. 55 от Регламента/*			
1.	Спортната инфраструктура използва ли се изключително от един единствен професионален спортист? Използването на спортната инфраструктура от други потребители, професионални или непрофесионални спортисти, възлиза ли поне на 20 % от времевия годишен капацитет.? Ако инфраструктурата се използва от няколко ползватели едновременно, се изчисляват съответните части от заетия времеви капацитет. **(чл. 55, параграф 2 от Регламента)**		
2.	Многофункционалните инфраструктури за отдих състоят ли се от съоръжения за отдих с многофункционален характер, които предлагат по-специално културни услуги и услуги, свързани с отдих, с изключение на увеселителните паркове и хотелските обекти? **(чл. 55, параграф 3 от Регламента)**		
3.	Достъпът до спортните инфраструктури или многофункционалните инфраструктури за отдих отворен ли е за няколко ползватели и предоставя ли се на прозрачна и недискриминационна основа? Предприятията, които са финансирали поне 30 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия, при условие че тези условия да са оповестени публично. **(чл. 55, параграф 4 от Регламента)**		
4.	Ако спортната инфраструктура се използва от професионални спортни клубове, тарифите за използването оповестяват ли се публично? **(чл. 55, параграф 5 от Регламента)**		
5.	Концесията или друго възлагане на трета страна на изграждането, модернизацията и/или експлоатацията на спортната инфраструктура или многофункционалната инфраструктура за отдих извършено ли е на открита, прозрачна и недискриминационна основа, като надлежно са взети предвид приложимите правила за възлагане на обществени поръчки? **(чл. 55, параграф 6 от Регламента)**		
6.	Помощта предоставена ли е под формата на: а) инвестиционна помощ, включително помощ за изграждане или модернизиране на спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих; и/или		

	б) оперативна помощ за спортна инфраструктура? **(чл. 55, параграф 7 от Регламента)**		
7.	За инвестиционните помощи за спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих допустимите разходи включват ли единствено разходите за инвестиции в материални и нематериални активи? **(чл. 55, параграф 8 от Регламента)**		
8.	За оперативните помощи за спортна инфраструктура допустимите разходи включват ли единствено оперативните разходи за предоставяне на услуги от инфраструктурата? Оперативните разходи могат да включват разходи за персонал, материали, услуги, възложени на външни изпълнители, комуникации, енергия, поддръжка, наем, управление и др., но не могат да включват амортизационните разходи и разходите за финансиране, ако те са били покрити с инвестиционна помощ. **(чл. 55, параграф 9 от Регламента)**		
9.	За инвестиционните помощи за спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих размерът на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията? Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително, въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. **(чл. 55, параграф 10 от Регламента)**		
10.	За оперативните помощи за спортна инфраструктура размерът на помощта надхвърля ли оперативната загуба за съответния период? Изпълнението на това изискване се гарантира предварително въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. **(чл. 55, параграф 11 от Регламента)**		
11.	За помощи, които не надхвърлят левовата равностойност на 2,2 милиона евро максималният размер на помощта определен ли в размер до 80 % от допустимите разходи като алтернатива за прилагането на метода, посочен във въпроси 9 и 10? **(чл. 55, параграф 12 от Регламента)**		
Инвестиционни помощи за местни инфраструктури */чл. 56 от Регламента/*			
1.	БФП предоставена ли е за финансирането за изграждане или модернизиране на местни инфраструктури, за инфраструктури, които допринасят за подобряване на търговската и потребителска среда и за модернизиране и развитие на индустриалната основа на местно равнище? **(чл. 56, параграф 1 от Регламента)**		
2.	Помощта попада ли в обхвата на други раздели от глава III от Регламента? Предоставена ли е за летищна или пристанищна инфраструктура? В горните хипотези помощта е недопустима. **(чл. 56, параграф 2 от Регламента)**		

3.	Заинтересовани потребители имат ли достъп до инфраструктурата на открита, прозрачна и недискриминационна основа? Цената за използването или продажбата на инфраструктурата съответства ли на пазарната цена? **(чл. 56, параграф 3 от Регламента)**		
4.	Всяка концесия или друго възлагане на трета страна на експлоатацията на инфраструктурата извършва ли се по открит, прозрачен и недискриминационен начин, като се спазват приложимите правила за възлагане на обществени поръчки? **(чл. 56, параграф 4 от Регламента)**		
5.	Допустимите разходи включват ли единствено разходите за инвестиции в материални и нематериални активи? **(чл. 56, параграф 5 от Регламента)**		
6.	Размерът на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията? Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително, въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. **(чл. 56, параграф 6 от Регламента)**		
7.	БФП предоставена ли е за специална инфраструктура? В този случай тя не е недопустима. **(чл. 56, параграф 7 от Регламента)**		
Помощи за пристанища */чл. 56б и чл. 56в от Регламента/* Съгласно чл. 2, т. 154 от Регламента *„пристанище“ означава наземно и морско пространство, състоящо се от инфраструктура и оборудване, предназначени главно за приемането на плавателни съдове, тяхното товарене и разтоварване, складиране, получаване и предаване на стоки и за качване и слизане от борда на пътници, екипажи и други лица, както и всяка друга инфраструктура, необходима на превозвачите в пристанището.*			
Помощи за морски пристанища */чл. 56б от Регламента/* Съгласно чл. 2, т. 155 от Регламента *„морско пристанище“ означава пристанище, предназначено главно за приемането на плавателни съдове по море.*			
1.	Допустимите разходи извършени ли са за една или повече от следните дейности: а) инвестиции за изграждане, замяна или модернизиране на пристанищни инфраструктури; б) инвестиции за изграждане, замяна или модернизиране на инфраструктури за достъп; в) драгиране? Разходите за планиране на посочените инвестиции също са допустими за подпомагане. **(чл. 56б, параграф 2 от Регламента)** Проверете дали финансирането е предоставено за допустима инвестиция по смисъла на чл. 2 от Регламента, както следва: т. 159 „инфраструктура за достъп“ означава всеки вид инфраструктура, необходима за осигуряването на достъп и влизане по суша, море или река от ползвателите до пристанище или в пристанище, по-специално пътища, железопътни коловози, канали и шлюзове;		

	т. 160 „драгиране“ означава отстраняване на седименти от дъното на водните пътища за достъп до пристанище или в пристанище.		
2.	Помощта предоставена ли е за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане на плавателни съдове с изкопаеми горива, като дизел, природен газ в газообразна форма (сгъстен природен газ - СПГ) и втечнена форма (втечнен природен газ - ВПГ) и втечнен нефтен газ (ВНГ)? В посочените случаи същата е недопустима за предоставяне по реда на чл. 56б от Регламента. **(чл. 56б, параграф 1а от Регламента)**		
3.	За помощите за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, доставяща електроенергия, водород, амоняк и метанол, допустимите разходи включват ли разходи за изграждане, инсталиране, модернизиране или разширяване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво? Тези разходи може да включват разходите за самата инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво или свързаното с нея техническо оборудване, включително фиксирани, мобилни и плаващи съоръжения, за инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, които са необходими за свързване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво към мрежата или към местна единица за производство или съхранение на електроенергия или водород, както и строителни работи, адаптация на земя или път, инсталационни разходи и разходи за получаване на свързаните с това разрешителни. Допустимите разходи може също така да обхващат инвестиционните разходи за производство на място на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници и инвестиционните разходи на единиците за съхранение, свързани със съхранението на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници. Проверете и посочете категорията на разходите, допустими за финансиране съгласно мярката за помощ. **(чл. 56б, параграф 2а от Регламента)**		
4.	Предоставената помощ покрива ли разходи, свързани с нетранспортни дейности, включително промишлени производствени съоръжения, извършвани дейност в пристанището, офиси или магазини, както и за пристанищни суперструктури? В посочените случаи същата е недопустима. **(чл. 56б, параграф 3 от Регламента)** Съгласно чл. 2, т. 158 от Регламента *„пристанищна суперструктура“ означава повърхностни съоръжения (напр. за съхранение), закрепено оборудване (като складове и сградите на терминала), както и мобилно оборудване (например кранове), намиращи се в пристанището с цел предоставяне на транспортни пристанищни услуги*.		
5.	Размерът на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията или драгирането? Оперативната печалба се приспада предварително от допустимите разходи въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства.		

	(чл. 56б, параграф 4 от Регламента)		
6.	Интензитетът на помощта надвишава ли допустимия размер за съответната инвестиция? а) за инвестиции за изграждане, замяна или модернизиране на пристанищни инфраструктури: - 100 % от допустимите разходи, когато всички допустими разходи на проекта са до 22 милиона евро; - 80 % от допустимите разходи, когато всички допустими разходи на проекта са над 22 милиона евро и до 55 милиона евро: - 60 % от допустимите разходи, когато всички допустими разходи на проекта са над 55 милиона евро, но не повече от 143 милиона евро допустими разходи на проект (или 165 милиона евро на проект в морско пристанище, включено в работния план за коридор на основната мрежа, както е посочено в член 47 от Регламент (ЕС) № 1315/2013); б) за инвестиции за изграждане, замяна или модернизиране на инфраструктури за достъп, и за драгиране: интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите разходи, но не повече от 143 милиона евро допустими разходи на проект (или 165 милиона евро на проект в морско пристанище, включено в работния план за коридор на основната мрежа, както е посочено в член 47 от Регламент (ЕС) № 1315/2013); в) интензитетите на помощта могат да бъдат увеличени с 5 % за инвестиции, осъществени в регион BG41 Югозападен и с 10 % за останалите региони на страната; г) за размер на помощта до 5,5 милиона евро, максималният размер на помощта може да се определи до 80 % от допустимите разходи, като алтернатива на методите по б. „а“ до „в“. **(чл. 56б, параграфи 5, 6 и 9 от Регламента)**		
7.	В случай, че изграждането, модернизацията, управлението или наемането на подпомагана пристанищна инфраструктура е предоставено на концесия или чрез обществена поръчка, процедурата извършена ли е на конкурентна, прозрачна, недискриминационна и безусловна основа? Ако не е спазено условието помощта е недопустима за освобождаване на реда на чл. 56б от Регламента. **(чл. 56б, параграф 7 от Регламента)**		
8.	Подпомаганата пристанищна инфраструктура предоставя ли се на заинтересованите ползватели на равноправна и недискриминационна основа при пазарни условия? Ако не е спазено условието помощта е недопустима за освобождаване на реда на чл. 56б от Регламента. **(чл. 56б, параграф 8 от Регламента)**		
Помощи за вътрешни пристанища */чл. 56в от Регламента/* Съгласно чл. 2, т. 156 от Регламента *„вътрешно пристанище“ означава пристанище, различно от морско пристанище, за приемането на плавателни съдове по вътрешните водни пътища.*			
1.	Допустимите разходи извършени ли са за една или повече от следните дейности:		

	а) инвестиции за изграждане, замяна или модернизиране на пристанищни инфраструктури; б) инвестиции за изграждане, замяна или модернизиране на инфраструктури за достъп; в) драгиране? Разходите за планиране на посочените инвестиции също са допустими за подпомагане. **(чл. 56в, параграф 2 от Регламента)** Проверете дали финансирането е предоставено за допустима инвестиция по смисъла на чл. 2 от Регламента, както следва: т. 159 „инфраструктура за достъп“ означава всеки вид инфраструктура, необходима за осигуряването на достъп и влизане по суша, море или река от ползвателите до пристанище или в пристанище, по-специално пътища, железопътни коловози, канали и шлюзове; т. 160 „драгиране“ означава отстраняване на седименти от дъното на водните пътища за достъп до пристанище или в пристанище.		
2.	Помощта предоставена ли е за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане на плавателни съдове с изкопаеми горива, като дизел, природен газ в газообразна форма (сгъстен природен газ - СПГ) и втечнена форма (втечнен природен газ - ВПГ) и втечнен нефтен газ (ВНГ)? В посочените случаи същата е недопустима за предоставяне по реда на чл. 56в от Регламента. **(чл. 56в, параграф 1а от Регламента)**		
3.	За помощите за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, доставяща електроенергия, водород, амоняк и метанол, допустимите разходи включват ли разходи за изграждане, инсталиране, модернизиране или разширяване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво? Тези разходи може да включват разходите за самата инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво или свързаното с нея техническо оборудване, включително фиксирани, мобилни и плаващи съоръжения, за инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, които са необходими за свързване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво към мрежата или към местна единица за производство или съхранение на електроенергия или водород, както и строителни работи, адаптация на земя или път, инсталационни разходи и разходи за получаване на свързаните с това разрешителни. Допустимите разходи може също така да обхващат инвестиционните разходи за производство на място на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници и инвестиционните разходи на единиците за съхранение, свързани със съхранението на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници. Проверете и посочете категорията на разходите, допустими за финансиране съгласно мярката за помощ. **(чл. 56в, параграф 2а от Регламента)**		
4.	Предоставената помощ покрива ли разходи, свързани с нетранспортни дейности, включително промишлени производствени съоръжения,		

	извършвани дейност в пристанището, офиси или магазини, както и за пристанищни суперструктури? В посочените случаи същата е недопустима. **(чл. 56в, параграф 3 от Регламента)** Съгласно чл. 2, т. 158 от Регламента *„пристанищна суперструктура“ означава повърхностни съоръжения (напр. за съхранение), закрепено оборудване (като складове и сградите на терминала), както и мобилно оборудване (например кранове), намиращи се в пристанището с цел предоставяне на транспортни пристанищни услуги*.		
5.	Размерът на помощта надхвърля ли разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията или драгирането? Оперативната печалба се приспада предварително от допустимите разходи въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. **(чл. 56в, параграф 4 от Регламента)**		
6.	Интензитетът на помощта надхвърля ли прага от: - 100 % от допустимите разходи, но не повече от 44 милиона евро допустими разходи на проект (или 55 милиона евро допустими разходи на проект във вътрешно пристанище, включено в работния план за коридор на основната мрежа, както е посочено в член 47 от Регламент (ЕС) № 1315/2013); - 80 % от допустимите разходи за помощи, които не надхвърлят 2,2 милиона евро (като алтернатива на метода, посочен в предходния булет)? **(чл. 56в, параграфи 5 и 8 от Регламента)**		
7.	В случай, че изграждането, модернизацията, управлението или наемането на подпомагана пристанищна инфраструктура е предоставено на концесия или чрез обществена поръчка, процедурата извършена ли е на конкурентна, прозрачна, недискриминационна и безусловна основа? Ако не е спазено условието помощта е недопустима за освобождаване на реда на чл. 56в от Регламента. **(чл. 56в, параграф 6 от Регламента)**		
8.	Подпомаганата пристанищна инфраструктура предоставя ли се на заинтересованите ползватели на равноправна и недискриминационна основа при пазарни условия? Ако не е спазено условието помощта е недопустима за освобождаване на реда на чл. 56в от Регламента. **(чл. 56в, параграф 7 от Регламента)**		

Възможни нередности:

- прилагане на мярка на помощ към категория дейност или предприятие, невключени в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 г.;

- пропуск да се изпрати уведомление за държавна помощ, когато държавната помощ подлежи на уведомяване;

- в случаите на схема на регионална помощ или инвестиционна помощ УО не е отчел коректно инвестиционните разходи, както и приходите от инвестиционния проект;

- нарушение на чл. 6 от Регламент (ЕС) № 651/2014 г., т.е. неспазване на стимулиращия ефект на помощта;

- неправилно изчисляване на брутния размер на безвъзмездната помощ в процент от допустимите разходи и др.

Заключение:

Одитор/и, извършили проверката (име, дата):	
Контрол на качеството от дирекция МХПАОД (име, дата):	
Заключение след извършения контрол на качеството:	